

Uchylony wyrok WSA w sprawie dowozu dzieci do szkół spod domu

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 24, styczeń 2013 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odłony: 4911

Publikowany w Dzienniku Warto Wiedzieć dnia 14 lutego ub.r. [artykuł dotyczący obowiązku gminy w zakresie zapewnienia dzieciom transportu do szkoły](#), przedstawiał orzeczenie WSA, w którym sąd przyjął, że zapewnienie uczniowi bezpłatnego transportu z punktu zbiórki znajdującej się w odległości mniejszej niż 4 km, nie jest wypełnieniem przez gminę obowiązku ustawowego, gdyż ustawa wymaga, aby droga dziecka z domu do gimnazjum nie przekraczała 4 km. Wojewódzki Sąd Administracyjny aczkolwiek nie wprost i w sposób nie bezpośredni wyjaśnił jednak, że jeśli droga dziecka z domu do gimnazjum, w którego obwodzie mieszka dziecko, przekracza 4 km rzeczą gminy jest zapewnić dziecku bezpłatny transport z domu do szkoły. Wskazał przy tym, że względy ekonomiczne czy też trudności organizacyjne nie mogą usprawiedliwiać dowozu "jedynie na trasie między szkołą a jakimś punktem znajdującym się w odległości nie większej niż 3 lub 4 km od domu dziecka.

Naczelny Sąd Administracyjny, rozpoznający dnia 20 czerwca 2012 r. skargę na powyżej prezentowane orzeczenie (I OSK 699/12) w punkcie wyjścia swoich rozważań stwierdził, że do obowiązków rady gminy, zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, należy ustalenie planu sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę, a także określenie granic obwodów tych szkół, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na terenie gminy, a podejmując uchwałę w tym przedmiocie rada gminy winna uwzględnić skierowane do niej dyrektywy zawarte w ust. 1 i 2. Po pierwsze, sieć publicznych szkół winna być tak zorganizowana, aby umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego (art. 17 ust. 1). Po drugie, droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać : 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych i 4 km – w przypadku uczniów klas V i VI szkół podstawowych i uczniów gimnazjów (art. 17 ust. 2). W sytuacji więc, gdy w wyniku ustalenia w planie sieci szkół prowadzonych przez gminę, że droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie mieszka, nie przekracza wymienionych wyżej odległości należy przyjąć, że gmina wypełnia ustawowy obowiązek organizując sieć szkół w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Dopiero wówczas, gdy gmina nie jest w stanie utworzyć wystarczającej liczby szkół i przez to nie zostały zachowane wymagane odległości (droga dziecka z domu do szkoły przekroczy odpowiednio 3 i 4 km), np. z powodów organizacyjnych czy też przyczyn ekonomicznych, to w takiej sytuacji na gminie spoczywa obowiązek zapewnienia transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkiem lokomocji publicznej. Ten alternatywny sposób zagwarantowania dzieciom zamieszkałym na terenie gminy spełnienia obowiązku szkolnego wynika z art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Ustawa wymaga, by droga dziecka z domu do szkoły nie przekraczała odległości określonych w ust. 2 (odpowiednio 3 lub 4 km). Oznacza to, że spełnienie tego warunku w trakcie organizacji sieci publicznych szkół prowadzonych przez gminy, zwalnia gminę z obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki lub zwrotu kosztów przejazdu. Jeśli więc gmina nie będąc w stanie sprostać swemu obowiązkowi, poprzez utworzenie wystarczającej liczby szkół, zorganizuje bezpłatny transport i opiekę w taki sposób, że droga jaką dziecko pokonywać będzie do szkoły z domu, w którym mieszka nie przekroczy odległości, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, np. poprzez wyznaczenie miejsc (punktów zbiórki) w danej miejscowości, to tym samym nie naruszy ustawowego obowiązku. Sposób zorganizowania bezpłatnego transportu i opieki nie został uregulowany w ustawie, zagadnienie to ustawodawca pozostawił gminie, zastrzegając jedynie, że droga jaką dziecko pokonywać będzie do szkoły z domu, w którym mieszka nie może przekraczać odległości odpowiednio 3 lub 4 km. Chodzi tu niewątpliwie o drogę pokonywaną przez dziecko samodzielnie (tzn. bez pomocy gminy), a więc drogę z domu bezpośrednio do szkoły albo drogę z domu do punktu zbiorczego, skąd dziecko jest zabierane przez autobus szkolny, bo od tego momentu dziecko znajduje się pod opieką szkoły.

Uchylony wyrok WSA w sprawie dowozu dzieci do szkół spod domu

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 24, styczeń 2013 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśloni: 4911

Nie istnieją więc, zdaniem NSA, żadne racjonalne powody, do zaakceptowania poglądu Sądu pierwszej instancji, by analizowany zwrot „z domu do szkoły” należało rozumieć w każdym wypadku, jako drogę z domu, w którym mieszka dziecko do budynku szkoły. Zatem, by interpretowany zwrot oznaczał, że gmina zobowiązana jest zapewnić przewóz każdemu dziecku bezpośrednio z domu (miejsca zamieszkania) do budynku szkoły, pomimo tego, że w następstwie zorganizowania bezpłatnego transportu i opieki, droga jaką pokona dziecko z domu do miejsca (punktu zbiórki) nie przekroczy odległości wymienionych w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty. Trudno założyć, by racjonalny ustawodawca z jednej strony zwolnił gminę z obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów przejazdu, w przypadku zachowania ustawowych odległości 3 lub 4 km, z drugiej zaś zobowiązał gminę do przewozu każdego dziecka spod domu do szkoły pomimo tego, że odległość od domu dziecka do miejsca (punktu) zbiórki w miejscowości, w której dziecko mieszka nie przekracza odległości 3 lub 4 km.

Źródło: [Orzecznictwo NSA](#)